

Van

Professional Practice Accountancy

Aan

Constulatie-wet-en-regelgeving@nba.nl

Betreft

Reactie op consultatiedocument NBA-handreiking rapporteren in de sectie 'Controle-aanpak frauderisico's' in de controleverklaring

Datum

3 juni 2022

Referentie

PPA/22010

CC

Inleiding

Mazars maakt graag gebruik van de gelegenheid om op bovengenoemd consultatiedocument te reageren. Wij kunnen ons in grote lijnen kunnen vinden in de tekst van de handreiking zoals in het consultatiedocument wordt voorgesteld. Onze reactie mag op de NBA-website worden gepubliceerd

Reactie op consultatiedocument

Vraag 1: Is de (verkorte) toelichting van Standaard 240 als achtergrondinformatie voor u voldoende (hoofdstuk 4)?

Ja.

In de handreiking is duidelijk verwoord welke frauderisico's in aanmerking komen om over te rapporteren, wat het concept van 'significante aandacht' inhoudt en hoe de accountant daarmee om moet gaan in de controleverklaring. Wij zijn voorstander om het risico op het doorbreken van de interne beheersing door het management zo specifiek mogelijk te maken. Ook vinden wij het een goede zaak dat wordt aangemoedigd om de reden waarom het risico in de opbrengstverantwoording is weerlegd op te nemen in de (verkorte) controleverklaring. Alleen missen wij hierover in hoofdstuk 4.3 een opmerking c.q. een voetnoot dat het weerleggen van het frauderisico ten aanzien van de opbrengstverantwoording ook in aanmerking komt voor verkort rapporteren.

Dit wordt overigens wel vermeld in de tabel van hoofdstuk 5 rapporteringsscenario's.

Notitie

Wij verwachten dat de voorbeeldtekst voor verkorte rapportering veelvuldig gebruikt gaat worden in de MKB-praktijk. In deze voorbeeldtekst missen wij een frauderisico dat naar onze mening veelvuldig voorkomt in de MKB-praktijk: het frauderisico's in het betalingsproces. Wij stellen voor dit frauderisico ook op te nemen in de voorbeeldtekst.

Vraag 2: Zijn de verschillende scenario's (hoofdstuk 5) voldoende duidelijk en in de praktijk hanteerbaar?

Ja. Het spectrum geeft goed weer welke rapporteringsscenario's mogelijk zijn. Daarnaast zijn de scenario's duidelijk uiteengezet in de tabel op pagina 14. Qua presentatie bevelen wij aan om de laatste kolom genaamd "Scenario SC" als tweede kolom te presenteren, zodat de link met de grafiek beter gemaakt kan worden.

Vraag 3: Voorziet u problemen met het beginsel van vertrouwelijkheid (hoofdstuk 6)?

Nee.

Qua vertrouwelijkheid maakt de handreiking duidelijk onderscheid in de situaties dat de accountant meer gaat rapporteren dan het bestuur in het bestuursverslag c.q. de jaarrekening heeft toegelicht.

De volgende passage is een belangrijke passage en mag daarom meer benadrukt worden door het in een kader te plaatsen of de tekst vet te maken: *"als de accountant van mening is dat de voornaamste risico's niet volledig zijn opgenomen in het bestuursverslag dan neemt de accountant passende maatregelen in overeenstemming met Standaard 720 paragraaf 18 en 22. Dit kan er toe leiden dat een aanpassing van het oordeel in de controleverklaring passend is en een vermelding in de sectie 'Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie' die de ongecorrigeerde afwijking van materieel belang beschrijft."*

In het geval dat de entiteit zelf rapporteert in de jaarrekening of het bestuursverslag over aanwijzingen of vermoeden van fraude verwachten wij ook geen problemen. In de tekst lijkt nu een doublure te zitten. Halverwege pagina 18 staat vermeld dat de situatie zich voor kan doen dat een entiteit bepaalde toelichtingen over een onderwerp of risico niet rapporteert die de accountant wel als frauderisico heeft aangemerkt in de controle, maar die de entiteit niet hoeft te rapporteren op basis van wet- en regelgeving. In de daarop volgende alinea staat onder de eerste bullet *"wet- en regelgeving kan openbaarmaking van een aangelegenheid verhinderen."* Indien deze twee alinea's qua volgorde worden omgedraaid klopt het tekstueel weer.

Vraag 4: Zijn de voorbeeldtekst behulpzaam – rekening houdend met het feit dat wij beogen te voorkomen dat boilerplate-teksten worden gebruikt – zodat iedere sectie Controle-aanpak frauderisico's cliënt- en opdracht-specifiek wordt gemaakt?

Ja. De handreiking bevat verschillende voorbeelden die in de praktijk zich kunnen voordoen. Wij realiseren ons dat het slechts voorbeelden zijn en dat in de praktijk vele andere voorbeelden zich voor kunnen doen. Wij stellen voor om in de evaluatie mee te nemen over welke frauderisico's accountants rapporteren in hun controleverklaring en desgewenst de voorbeelden in de handreiking op een later moment aan te vullen met nieuwe praktijkvoorbeelden.

Zoals eerder aangegeven in ons antwoord op vraag 1 stellen wij voor in de voorbeeldtekst voor verkorte rapportering één frauderisico toe te voegen dat veelvuldig voorkomt in de MKB-praktijk: het frauderisico in het betalingsproces.

Daarnaast zijn wij er ook voorstander van om een voorbeeld toe te voegen in het geval van een aanwijzing van fraude, een vermoeden van fraude of een feitelijke fraude.

Met betrekking tot het streven om zo min mogelijk boilerplate-teksten te gebruiken merken wij het volgende op. Op basis van de eerste ervaringen constateren wij dat veel controleverklaringen boilerplate teksten uit NV COS 240 bevatten. Dat komt omdat het beschrijven van een kort overzicht van de uitgevoerde werkzaamheden gauw uitmondt in algemeenheden, bijvoorbeeld: 'Wij hebben data-analyse toegepast om hoog-risico journaalposten te identificeren' (in de situatie van het risico van het doorbreken van de interne beheersing van het management in het financiële verslaggevingsproces). Het is goed dat de handreiking benadrukt dat accountants de werkzaamheden zo specifiek mogelijk maken, maar dan wel met de toevoeging dat het niet ten koste gaat van de leesbaarheid.

Vraag 5: Zijn de stappenplannen (hoofdstuk 8) behulpzaam om te komen tot de sectie 'Controleaanpak frauderisico's'?

Ja, het helpt accountants de juiste rapporteringsscenario te volgen.

Rotterdam, 3 juni 2022

Professional Practice Accountancy